

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 381

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 24 aprilie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 561 din 31 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate.....	2–4
Decizia nr. 685 din 12 decembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	4–6
Decizia nr. 150 din 20 martie 2024 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea art. 24 ¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	7–11
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
149. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”	12–14
660. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind ieșirea din vigoare a unui tratat internațional	14
684. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind intrarea în vigoare a unor tratate internaționale	15
996. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii privind modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 1.472/2018 pentru aprobarea cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 561

din 31 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochișu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de Alin Valentin Stan în Dosarul nr. 708/108/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 423D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției de neconstituționalitate a depus o cerere în probațiune prin care solicită Curții Constituționale să emită adrese către Registrul Oficiului Național al Informațiilor Secrete de Stat și către Uniunea Națională a Barourilor din România pentru a i se comunica numărul de avocați care dețin certificatele necesare pentru a avea acces la documentele clasificate.

4. Președintele Curții pune în discuție cererea formulată. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea acesteia, întrucât nu este compatibilă cu procedura în fața Curții Constituționale. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, coroborate cu ale art. 22 din Codul de procedură civilă, respinge cererea formulată de către autorul excepției de neconstituționalitate.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât dispozițiile criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care menționează jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 20 februarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 708/108/2018, **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a**

dispozițiilor art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, excepție ridicată de Alin Valentin Stan într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat în contextul unui litigiu întemeiat pe dispozițiile Legii nr. 182/2002.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, deoarece constituie limitări nepermise ale accesului liber la justiție, sub aspectul dreptului la un proces echitabil, în condițiile în care, într-o procedură judiciară, partea interesată nu are acces la documentele clasificate și nu poate combate acuzațiile formulate pe baza documentelor clasificate. În contextul criticilor de neconstituționalitate expune situația particulară a speței.

8. **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

9. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 248 din 12 aprilie 2002, care au următorul cuprins:

— Art. 2 alin. (2): „(2) *Accesul la informațiile clasificate este permis numai în cazurile, în condițiile și prin respectarea procedurilor prevăzute de lege.*”;

— Art. 6 alin. (1): „(1) *Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate sunt obligatorii și se stabilesc de către Serviciul Român de Informații numai cu acordul Autorității Naționale de Securitate.*”;

— Art. 7 alin. (1): „(1) *Persoanele care vor avea acces la informații clasificate secrete de stat vor fi verificate, în prealabil, cu privire la onestitatea și profesionalismul lor, referitoare la utilizarea acestor informații.*”;

— Art. 31: „(1) *Informațiile secrete de serviciu se stabilesc de conducătorul persoanei juridice, pe baza normelor prevăzute prin hotărâre a Guvernului.*

(2) *Informațiile prevăzute la alin. (1) vor purta pe fiecare pagină și mențiunea «personal», când sunt destinate strict unor persoane anume determinate.*

(3) *Dispozițiile art. 28 se aplică în mod corespunzător în domeniul informațiilor secrete de serviciu.*

(4) *Neglijența în păstrarea informațiilor secrete de serviciu atrage, potrivit legii penale, răspunderea persoanelor vinovate.”*

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*. De asemenea, sunt menționate prevederile art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, concretizat, spre exemplu, prin Decizia nr. 183 din 31 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 2 septembrie 2022, prin care a respins, ca neîntemeiate, criticile formulate. Astfel, prin decizia precitată, paragrafele 19—22, Curtea a reținut că scopul Legii nr. 182/2002, enunțat în art. 1 din aceasta, este protecția informațiilor clasificate și a surselor confidențiale ce asigură acest tip de informații, iar protejarea acestor informații se face prin instituirea sistemului național de protecție a informațiilor. Art. 15 lit. b) din aceeași lege definește sintagma „informații clasificate” ca fiind informațiile, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar putea produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate. Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 182/2002 stabilește că accesul la informațiile clasificate este permis numai în cazurile, în condițiile și prin respectarea procedurilor prevăzute de lege, ceea ce este în deplin consens cu prevederile art. 31 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „*Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze [...] securitatea națională*”, iar art. 3 din aceeași lege, care statuează că nicio prevedere a acestei legi nu va putea fi interpretată în sensul limitării accesului la informațiile de interes public sau al ignorării Constituției, a Declarației Universale a Drepturilor Omului, a pactelor și a celorlalte tratate la care România este parte, referitoare la dreptul de a primi și răspândi informații, este în concordanță cu dispozițiile art. 31 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală, precum și cu prevederile în materie din documentele internaționale [Decizia nr. 183 din 31 martie 2022, precitată, și Decizia nr. 205 din 29 aprilie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 25 mai 2004].

15. De asemenea, Curtea a constatat că prevederile legale criticate nu înlătură posibilitatea judecătorului de a avea acces la informațiile secrete de stat, cu respectarea regulilor de natură procedurală prevăzute de lege. Pe de o parte, din rațiuni ce țin de oportunitate, nu toți angajații unei instituții trebuie să obțină certificate de securitate, iar, pe de altă parte, magistrații acreditați să dețină, să aibă acces și să lucreze cu informații clasificate, deși întrunesc exigențele de numire și exercitare a funcției pe care o ocupă, în acord cu legislația în vigoare ce reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, sunt evaluați numai din perspectiva onestității și profesionalismului referitoare la utilizarea acestor informații [Decizia nr. 456 din 8 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din

13 iulie 2012, și Decizia nr. 1.335 din 9 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 15 ianuarie 2009).

16. Referitor la critica de neconstituționalitate susținută, în esență, din perspectiva îngrijirii accesului nelimitat și necondiționat al avocatului/părții la documentele clasificate folosite ca mijloace de probă într-un litigiu, prin prisma pretensei încălcări a prevederilor art. 21 și art. 24 din Constituție, Curtea a observat că dispozițiile de lege criticate nu exclud accesul avocaților la informațiile clasificate ce constituie secret de stat și, respectiv, secret de serviciu, acest acces fiind asigurat în condițiile Legii nr. 182/2002 și ale Hotărârii Guvernului nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 5 iulie 2002. În acest sens, Legea nr. 182/2002 prevede, la art. 28 alin. (1), că accesul la informațiile secrete de stat este permis numai în baza unei autorizații scrise, eliberate de conducătorul persoanei juridice care deține astfel de informații, după notificarea prealabilă la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, dispoziții care se aplică, în mod corespunzător, potrivit art. 31 alin. (3) din aceeași lege, în domeniul informațiilor secrete de serviciu. La rândul său, anexa la Hotărârea Guvernului nr. 585/2002 prevede, la art. 33, că accesul la informații clasificate este permis cu respectarea principiului necesității de a cunoaște numai persoanelor care dețin certificat de securitate sau autorizație de acces, valabile pentru nivelul de secretizare a informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu. Ambele acte normative antereferite reglementează norme procedurale de acces la cele două categorii de informații. Or, toate aceste dispoziții legale constituie mijloace de acces ce garantează diferitelor categorii profesionale, prin urmare și avocaților, accesul la toate informațiile de care au nevoie pentru a-și exercita rolul legal în cadrul procesului penal, inclusiv la cele reglementate prin textul criticat, constituind, astfel, garanții ale dreptului la apărare, ale accesului la justiție și ale dreptului la un proces echitabil [Decizia nr. 199 din 24 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 640 din 30 iunie 2021, Decizia nr. 751 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 22 noiembrie 2012, Decizia nr. 1.120 din 16 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 27 noiembrie 2008].

17. Astfel, reglementarea strictă a accesului la informațiile clasificate, inclusiv sub aspectul stabilirii unor condiții pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care vor avea acces la astfel de informații, nu are ca efect blocarea efectivă și absolută a accesului la informații esențiale pentru soluționarea cauzei, ci creează tocmai cadrul normativ în care două interese aflate în conflict — interesul particular, bazat pe dreptul fundamental la apărare, respectiv interesul general al societății, bazat pe nevoia de apărare a securității naționale — coexistă într-un just echilibru, care dă satisfacție ambelor interese legitime, astfel că niciunul dintre ele nu este afectat în substanța sa. În consecință, nu se poate susține încălcarea dreptului la apărare și a dreptului un proces echitabil [Decizia nr. 810 din 7 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 februarie 2022, paragraful 20].

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile mai sus prezentate își păstrează valabilitatea și în cauza de față și, prin urmare, instanța de contencios constituțional urmează să respingă, ca neîntemeiate, criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la prevederile constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

19. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alin Valentin Stan în Dosarul nr. 708/108/2018 al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 2 alin. (2), ale art. 6 alin. (1), ale art. 7 alin. (1) și ale art. 31 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 685

din 12 decembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Nicușor Daniel Constantinescu în Dosarul nr. 4.825/118/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 553D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, deoarece dispozițiile criticate nu au legătură cu soluționarea cauzei, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 595 din 26 septembrie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 2 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.825/118/2016, **Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Nicușor Daniel Constantinescu într-o cauză privind obligarea sa la plata de daune, în cadrul căreia a formulat o cerere de ajutor public judiciar sub forma scutirii de la plata taxei judiciare de timbru, iar în soluționarea acestei cereri instanța a pus în discuție depășirea valorii ajutorului public judiciar prevăzute de textul criticat.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale deoarece încalcă dreptul la un proces echitabil și îngreșesc accesul liber la justiție al persoanelor care sunt lipsite de posibilități materiale, situația sa fiind una diferită, extrem de împovărătoare, aceasta fiind determinată de multitudinea de acțiuni îndreptate împotriva sa de către Consiliul Județean Constanța având ca obiect antrenarea răspunderii civile delictuale pentru diverse acte administrative adoptate în perioada în care a condus această instituție publică. Restrângerea ajutorului public judiciar prin stabilirea unei anumite limite constituie o piedică în calea judecării căii de atac

a apelului. Consideră că este nesocotit art. 21 din Constituție, deoarece accesul la instanță este iluzoriu dacă este restrâns prin instituirea unor limite imposibil de depășit, cum ar fi taxele excesive. Aceasta cu atât mai mult cu cât taxele judiciare de timbru nu sunt determinate de acțiuni declanșate de autorul excepției, ci de Consiliul Județean Constanța.

6. De asemenea, arată că este nesocotit și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece dispozițiile criticate limitează în mod sever dreptul de acces liber al unei persoane la un magistrat independent, fiind negat astfel dreptul de acces la instanță pentru a se putea verifica legalitatea și temeinicia sentinței pronunțate în fond.

7. Cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 53 din Constituție, arată că este evident că se pot institui limitări ale dreptului de acces la justiție prin lege, chiar ale accesului la instanță, însă măsurile de restricție trebuie să fie proporționale cu situațiile care le-au determinat și să fie temeinic justificate, fără a se aduce atingere înseși substanței dreptului. Astfel fiind, textul de lege care limitează ajutorul judiciar la un anumit quantum anual lasă loc interpretării că judecătorul investit cu cererea de acordare a ajutorului public judiciar nu ar putea depăși acest plafon, ceea ce face ca persoana lipsită de mijloace de subzistență să fie împiedicată să se adreseze justiției. Așadar, se impune ca cel care suportă restricția să nu aibă o sarcină disproporționată și excesivă. Or, lipsirea de acces la o instanță pentru soluționarea apelului este o restrângere a exercițiului unor drepturi realizată în mod neconstituțional, fiind nesocotite dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală.

8. În final, este invocată jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la restrângerea dreptului la un proces echitabil. Se susține că o restrângere atât de drastică a dreptului la un proces echitabil, prin negarea dreptului de acces la o instanță independentă, este contrară dispozițiilor art. 11 și 20 din Constituție.

9. **Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă** apreciază că dispozițiile criticate sunt constituționale, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale. Astfel, Curtea a reținut că stabilirea unor limite și condiții privind acordarea ajutorului public judiciar a fost determinată de posibilitatea asigurării resurselor financiare publice necesare acordării ajutorului, de realizarea unei distribuiri echitabile a ajutorului în formele prevăzute la art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, de prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice care ar avea nevoie de susținere din partea statului și ar solicita aceasta.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții având următorul cuprins: „*Ajutorul public judiciar se poate acorda, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6. Valoarea ajutorului public judiciar acordat, separat sau cumulativ, în oricare dintre formele prevăzute la art. 6 lit. a)–c), nu poate depăși, în cursul unei perioade de un an, suma maximă echivalentă cu 10 salarii de bază minime brute pe țară la nivelul anului în care a fost formulată cererea de acordare.*”

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că textul de lege criticat consacră acordarea ajutorului public judiciar în oricare dintre formele prevăzute la art. 6 lit. a)–d) și instituie o limită maximă a valorii ajutorului public judiciar acordat în oricare dintre formele prevăzute la art. 6 lit. a)–c), pe parcursul unui an calendaristic, și anume suma maximă echivalentă cu 10 salarii de bază minime brute pe țară la nivelul anului în care a fost formulată cererea de acordare. Așadar, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 595 din 26 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 16 februarie 2018, dispozițiile art. 7 teza a doua se referă la acele forme de ajutor public judiciar care presupun avansarea sumelor din bugetul statului, respectiv plata onorariului avocatului, plata expertului, a traducătorului sau a interpretului și plata executorului judecătoresc, și nu fac referire și la ajutorul public sub formă de scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare, inclusiv a celor datorate în faza executării silite, prevăzută la art. 6 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008.

16. Cu titlu general, referitor la constituționalitatea dispozițiilor privind acordarea ajutorului public judiciar, prin Decizia nr. 426 din 24 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 15 noiembrie 2013, Curtea a reținut că, potrivit prevederilor art. 1 și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, ajutorul public judiciar în materie civilă este un sprijin acordat de stat pentru persoanele fizice care sunt sau care urmează să devină

parte într-un litigiu aflat pe rolul instanțelor române sau al altor autorități cu atribuții jurisdicționale române, ca un mijloc de a permite tuturor persoanelor un acces efectiv la justiție. Prin urmare, legiuitorul și-a propus să reglementeze instituția ajutorului public judiciar în materie civilă ca o formă de asistență acordată de stat în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil și garantării accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii.

17. În ceea ce privește instituirea de către legiuitor a acestei limite maxime, prin Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009, Curtea a reținut că stabilirea unor limite și condiții privind acordarea ajutorului public judiciar a fost determinată de posibilitatea asigurării resurselor financiare publice necesare acordării ajutorului, de realizarea unei distribuii echitabile a ajutorului în formele prevăzute de art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, de prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice care ar fi în nevoie de susținere din partea statului și ar solicita ajutorul, fără a se îngrădi în acest mod accesul efectiv la justiție. În același sens sunt și Decizia nr. 69 din 18 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 4 aprilie 2016, sau Decizia nr. 595 din 26 septembrie 2017, precitată.

18. De asemenea, Curtea a reținut că aspectele referitoare la instituirea unor limite de acordare a ajutorului public judiciar țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015, paragraful 17, sau Decizia nr. 100 din 25 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 25 aprilie 2016, paragraful 15). În acest context, Curtea a amintit că, prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă, însă, un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie (a se vedea Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, paragrafele 15—17).

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

20. Prin urmare, criticile de neconstituționalitate raportate la dispozițiile art. 21 din Constituție și la cele ale art. 6 din Convenție sunt neîntemeiate, întrucât prin reglementarea cadrului legal al ajutorului public judiciar se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții.

21. Referitor la invocarea dispozițiilor art. 53 din Legea fundamentală, Curtea reține că acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu este incidentă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

22. Cât privește situația particulară a autorului excepției de neconstituționalitate — care susține că este parte în foarte multe cauze îndreptate împotriva sa având ca obiect antrenarea răspunderii civile delictuale, în alte două dosare fiindu-i acordate scutiri de la plata taxei judiciare de timbru, astfel încât plafonul prevăzut de art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 a fost epuizat, în prezent fiind în situația de a nu mai putea plăti taxa judiciară de timbru —, Curtea reține că aceste aspecte nu constituie veritabile critici de neconstituționalitate, ci probleme de aplicare a legii care intră în competența instanțelor judecătorești. De altfel, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 595 din 26 septembrie 2017, precitată, în privința taxei judiciare de timbru, judecătorul are posibilitatea de a aprecia asupra acesteia, fără a fi limitat la plafonul stabilit prin art. 7 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicușor Daniel Constantinescu în Dosarul nr. 4.825/118/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 12 decembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 150

din 20 martie 2024

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, obiecție formulată de Președintele României.

2. Cu Adresa nr. CP1/101 din 3 ianuarie 2024, Președintele României a sesizat Curtea Constituțională cu obiecția de neconstituționalitate privind Legea pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (PI-x nr. 552/2019). Obiecția a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 28 din 3 ianuarie 2024 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 25A/2024.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se arată că, la data de 24 iunie 2023, Parlamentul a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (PL-x nr. 552/2019). La data de 7 iulie 2023, în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție, Președintele României a solicitat reexaminarea legii de către Parlament, pentru următoarele considerente: (I) plasarea greșită a intervenției legislative la alin. (1) al art. 24¹ ce reglementează procedura eliberării permiselor de conducere. Aceasta trebuia să vizeze completarea alin. (2) al art. 24¹, care se referă la dreptul de a conduce vehicule pe drumurile publice, și nu alin. (1) al art. 24¹; (II) neclaritatea legii din perspectiva modului în care se va face dovada absolvirii celor 10 ore de pregătire practică, dacă această dovadă trebuie deținută fizic și prezentată în cazul unui control de către fiecare conducător de vehicule, alături de permisul de conducere; (III) lipsa de claritate a intenției legiuitorului de a acorda dreptul posesorilor permiselor de conducere eliberate pentru categoria B de a conduce doar motociclete cu transmisie automată din categoria A1.

4. La data de 27 decembrie 2023, în urma reexaminării, Parlamentul a transmis spre promulgare Legea pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice. În procedura de reexaminare, Parlamentul a operat următoarele modificări: (I) a completat art. 24¹ și a introdus la alin. (2) al acestuia o nouă literă, lit. g¹); (II) a detaliat modul în care se va face dovada absolvirii celor 10 ore de pregătire practică, și anume printr-o adeverință care se înscrie în Registrul național al cursanților gestionat de către Autoritatea Rutieră Română, iar informația deținerii acesteia se transmite pe cale electronică Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări în vederea introducerii mențiunilor corespunzătoare în Registrul

național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate; (III) a intervenit asupra condiției de a deține de minimum 3 ani permisul pentru categoria de vehicule B, astfel încât acest tip de permis să poată fi utilizat și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1, și a redus această perioadă la 2 ani.

5. Așa fiind, autorul obiecției arată că, deși trebuia să își limiteze intervenția la cadrul trasat de cererea de reexaminare a Președintelui, Parlamentul a reconfigurat condițiile în care deținătorul unui permis pentru categoria de vehicule B ar putea utiliza permisul și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, excedând acestor limite, și a adoptat legea criticată cu încălcarea art. 77 alin. (2), prin raportare la art. 1 alin. (4) și (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

6. Autorul obiecției arată că instanța de contencios constituțional a statuat că reexaminarea legii de către Parlament trebuie să se restrângă la obiecțiunile menționate în cererea Președintelui României, iar în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare cu textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României. Cererea formulată de Președintele României în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție are ca efect reluarea procesului legislativ, cadru în care Parlamentul poate modifica sau completa legea în sensul cerut de Președinte, poate menține legea în forma adoptată inițial sau, dimpotrivă, ținând seama și de punctul de vedere al Președintelui, o poate respinge. Invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la limitele reexaminării unei legi, spre exemplu: Decizia nr. 355 din 4 aprilie 2007, Decizia nr. 991 din 1 octombrie 2008, Decizia nr. 1.596 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 1.597 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 1.598 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018 sau Decizia nr. 18 din 15 februarie 2023.

7. În acest context, susține că modificarea condiției privind deținerea de minimum 3 ani a permisului pentru categoria de vehicule B — necesară pentru valabilitatea acestui permis și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1 —, prin stabilirea condiției de experiență de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B, reprezintă o soluție complet nouă, care depășește limitele reexaminării. Similar celor reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 18 din 15 februarie 2023, o intervenție asupra conținutului normativ al textului menționat echivalează cu o ignorare a limitelor solicitării Președintelui României, prin modificarea acestei condiții. Așa fiind, soluția legislativă rezultată în urma reexaminării are valoarea unei noi prevederi adoptate de Parlament, care denotă o nouă voință politică, exprimând o altă viziune decât cea cuprinsă în legea adoptată inițial, cu încălcarea prevederilor art. 77 alin. (2), prin raportare la art. 1 alin. (4) și (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

8. În continuare, susține că legea supusă controlului de constituționalitate încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție prin prisma exigențelor de claritate și previzibilitate, așa cum acestea sunt reglementate în Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

9. Astfel, prin înlocuirea sintagmei „Deținătorii permiselor trebuie să aibă [...], permisul pentru categoria B obținut de minimum 3 ani [...]" cu sintagma „deținătorii permiselor să aibă [...] o experiență de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B" se încalcă dispozițiile art. 8 alin. (4) și ale art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000. Prin referirea la experiența de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B, norma devine neclară și echivocă, generând confuzie în aplicare. Folosirea unui termen general precum cel de „experiență" fără precizarea oricăror alte elemente suplimentare încalcă standardele de calitate a legii, având implicații inclusiv asupra mecanismelor și capacității statului de a proteja drepturile și libertățile altor cetățeni în domeniul circulației rutiere.

10. Susține că, în practică, dovada experienței va fi dificil de probat. Este neclar dacă intenția legiuitorului a fost de a asimila perioada de deținere a permisului pentru o anumită perioadă cu experiența cerută de lege sau dacă este necesar ca dovada acestei experiențe să se realizeze în alt mod, situație în care norma este lacunară, neprecizând niciun criteriu pentru probarea experienței. Invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul clarității și previzibilității legii, spre exemplu Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013 și Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016. Totodată, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragrafele 52 și 55, și Hotărârea din 5 aprilie 2016, pronunțată în Cauza *Guță Tudor Teodorescu împotriva României*, paragraful 42.

11. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere.

12. Până la data pronunțării prezentei decizii, **președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere.

13. Curtea, la termenul de judecată din 21 februarie 2024, a amânat deschiderea deliberărilor pentru data de 13 martie 2024 și ulterior la 20 martie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. **Obiectul controlului de constituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie Legea pentru completarea art. 241 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice. Potrivit legii criticate, la art. 241 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, după litera g) se introduce o nouă literă, lit. g¹), cu următorul cuprins:

„g¹) *permisele de conducere eliberate pentru categoria B sunt valabile și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1, cu condiția ca deținătorii permiselor să aibă vârsta de minimum 24 de ani împliniți, o experiență de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B și fac dovada, printr-o*

adeverință, că au absolvit un curs de pregătire practică de minimum 10 ore în acest sens în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de vehicule. Adeverința obținută se înscrie în Registrul național al cursanților gestionat de către Autoritatea Rutieră Română, iar informația deținerii acesteia se transmite pe cale electronică Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări în vederea introducerii mențiunilor corespunzătoare în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate;”

15. Autorul sesizării susține că dispozițiile legii criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, art. 1 alin. (5) referitor la claritatea și previzibilitatea legii, art. 77 alin. (2) referitor la reexaminarea legii și art. 147 alin. (4) referitor la obligativitatea general obligatorie a deciziilor Curții Constituționale.

16. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea constată că este necesară verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordinea menționată, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27, sau Decizia nr. 385 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 13 iunie 2018, paragraful 32).

17. Referitor la *titularul dreptului de sesizare*, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, care, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această primă condiție de admisibilitate.

18. Cu privire la *termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional* și la obiectul controlului de constituționalitate, astfel cum se observă din fișa legislativă, legea supusă controlului a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, la data de 13 iunie 2023 și a fost trimisă spre promulgare la data de 24 iunie 2023. La 10 iulie 2023, Președintele României a solicitat reexaminarea legii de către Parlament, aceasta fiind ulterior adoptată, după reexaminare, de Senat, ca primă Cameră sesizată, la data de 30 octombrie 2023 și de Camera Deputaților, Cameră decizională, la 19 decembrie 2023. În aceeași zi a fost depusă la secretarul general al Camerei Deputaților pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității, iar la 27 decembrie 2023 a fost trimisă spre promulgare. Prezenta sesizare formulată de Președintele României a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 3 ianuarie 2024. Se observă, așadar, că sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în termenul de 10 zile prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție și că legea nu a fost promulgată de Președintele României, astfel că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul termenului în care poate fi sesizată instanța de control constituțional.

19. În vederea analizării admisibilității prezentei sesizări cu privire la cel de-al treilea aspect de admisibilitate — *obiectul controlului de constituționalitate*, respectiv stabilirea sferei de competență a Curții cu privire la legea dedusă controlului —,

Curtea reține că obiectul criticilor îl constituie conținutul normativ al legii adoptate de Parlament, dar încă nepromulgată de Președintele României.

20. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

21. În continuare, Curtea reține că *prima critică de neconstituționalitate* formulată de Președintele României vizează nerespectarea de către Parlament a limitelor reexaminării. Referitor la aceste aspecte, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a statuat cu privire la limitele în care legiuitorul poate decide în ceea ce privește conținutul unei legi aflate în procedura de reexaminare în temeiul normei constituționale cuprinse la art. 77. Astfel, prin Decizia nr. 443 din 12 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1138 din 25 noiembrie 2022, paragrafele 54 și 55, Curtea a statuat că Parlamentul trebuie să reexamineze toate textele de lege la care face referire cererea Președintelui României, precum și pe cele care au legătură cu acestea, asigurându-se succesiunea logică a ideilor și coerența reglementării. În acest context se impune a fi modificate chiar și unele dispoziții ale legii care nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare, dar care sunt în mod indisolubil legate de acestea. În cadrul acestei proceduri, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare dintre textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României și celelalte dispoziții ale legii. Pentru aceleași rațiuni, dacă cererea de reexaminare vizează doar aspecte punctuale sau dispoziții concrete din lege, iar, în economia actului normativ, acestea se dovedesc a fi esențiale, întrucât constituie fundamentul reglementării, lipsa lor afectând însăși filosofia actului normativ, apare cu evidență faptul că înlăturarea, eliminarea lor va prejudicia întregul act și va conduce la respingerea legii în ansamblul său (Decizia nr. 30 din 27 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 16 februarie 2016, paragrafele 12 și 13, și Decizia nr. 31 din 27 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 16 februarie 2016, paragrafele 11 și 12). Totodată, Curtea a observat că soluția corectă care conciliază rolul preeminent al Parlamentului în procesul de legiferare și rolul Președintelui României de a sancționa punerea în executare a legii este aceea ca dezbateră parlamentară să fie reluată în limitele cererii de reexaminare. Această soluție se sprijină pe dialogul constituțional dintre cele două autorități publice, ce implică separarea și echilibrul dintre funcțiile statului pe care acestea le exercită, pe necesitatea respectării rolului lor constituțional și pe colaborarea constituțională loială dintre acestea. Ignorarea acestor principii duce la adoptarea unei legi față de care Președintele nu își poate exercita dreptul de veto suspensiv sau, din contră, va putea uza de mai multe ori de acest drept cu privire la una și aceeași lege, dar cu conținut normativ diferit, după propria sa apreciere, ajungându-se la nesocotirea textului constituțional. Așadar, pronunțarea Parlamentului asupra legii, în limitele cererii de reexaminare, decurge din art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1) și art. 80 alin. (2) din Constituție, ceea ce înseamnă că art. 77 alin. (2) și (3) din Constituție trebuie coroborat cu textele constituționale anterior referite (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018, paragraful 48).

22. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 991 din 1 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 682 din 6 octombrie 2008, Decizia nr. 1.596 din 14 decembrie 2011, Decizia nr. 1.597 din 14 decembrie 2011 și Decizia nr. 1.598 din 14 decembrie 2011, publicate în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 924 din 27 decembrie 2011, Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 14 martie 2013, și Decizia nr. 30 din 27 ianuarie 2016, precitată, paragraful 23), cererea de reexaminare nu poate afecta statutul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării. Cererea formulată de Președintele României în temeiul art. 77 alin. (2) din Constituție are ca efect reluarea procesului legislativ, cadru în care Parlamentul poate modifica sau completa legea în sensul cerut de Președinte, poate menține legea în forma adoptată inițial sau, dimpotrivă, ținând seama și de punctul de vedere al Președintelui, o poate respinge. În acest sens, s-a reținut că Parlamentul fiind unica autoritate legiuitoare a țării, conform prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, în raport cu solicitările cuprinse în cererea de reexaminare a Președintelui României, poate adopta orice fel de soluție pe care o va considera necesară. Astfel, poate admite în întregime sau parțial solicitarea, poate să o respingă ori poate să modifice în totalitate sau parțial anumite texte care au legătură cu cererea de reexaminare. Curtea a apreciat că, indiferent că o cerere de reexaminare a fost admisă, admisă în parte sau respinsă, pot forma obiectul controlului *a priori* de constituționalitate numai dispozițiile legale supuse unor intervenții legislative în procedura de reexaminare, precum și procedura de adoptare a legii în urma cererii de reexaminare, cu titlu exemplificativ reținându-se cvorumul de ședință, majoritatea de vot sau ordinea de sesizare a Camerelor Parlamentului. În măsura în care titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale prevăzuți la art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție formulează o obiecție de neconstituționalitate fără a contesta diferența specifică dintre varianta redacțională a legii reexaminată și cea inițială a legii, Curtea urmează să constate inadmisibilitatea acesteia.

23. Raportat la cauza de față, Curtea observă că forma legii trimisă spre promulgare la 24 iunie 2023 reglementa introducerea unei noi litere, lit. k), la art. 24¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice. Potrivit acestei completări, permisele de conducere eliberate pentru categoria B ar fi fost valabile și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindree maximă de 125 cm³, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1. Totodată, textul prevedea că deținătorii permiselor trebuie să aibă vârsta minimă de 24 de ani împliniți, permisul pentru categoria B obținut de minimum 3 ani și să facă dovada absolvirii a 10 ore de pregătire practică în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de autovehicule.

24. Prin cererea de reexaminare formulată, Președintele României a cerut Parlamentului să reanalizeze legea, pentru următoarele considerente: (I) plasarea greșită a intervenției legislative la alin. (1) al art. 24¹ ce reglementează procedura eliberării permiselor de conducere [aceasta trebuia să vizeze completarea alin. (2) al art. 24¹, care se referă la dreptul de a conduce vehicule pe drumurile publice, și nu alin. (1) al art. 24¹]; (II) neclaritatea legii din perspectiva modului în care se va face dovada absolvirii celor 10 ore de pregătire practică, dacă această dovadă trebuie deținută fizic și prezentată în cazul unui control de fiecare conducător de vehicule, alături de permisul de conducere; (III) lipsa de claritate a intenției legiuitorului de a acorda dreptul posesorilor permiselor de conducere eliberate pentru categoria B de a conduce doar motocicletele cu transmisie automată din categoria A1.

25. La data de 27 decembrie 2023, în urma reexaminării, Parlamentul a transmis spre promulgare Legea pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, textul având următorul cuprins: „La articolul 24¹ alineatul (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, după litera g) se introduce o nouă literă, lit. g¹), cu următorul cuprins: «g¹) permisele de conducere eliberate pentru categoria B sunt valabile și pentru motociclete cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1, cu condiția ca deținătorii permiselor să aibă vârsta de minimum 24 de ani împliniți, o experiență de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B și fac dovada, printr-o adeverință, că au absolvit un curs de pregătire practică de minimum 10 ore în acest sens în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de vehicule. Adeverința obținută se înscrie în Registrul național al cursanților gestionat de către Autoritatea Rutieră Română, iar informația deținerii acesteia se transmite pe cale electronică Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări în vederea introducerii mențiunilor corespunzătoare în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate.»».

26. Curtea constată că, în procedura de reexaminare, Parlamentul a operat următoarele modificări: (I) a completat art. 24¹ și a introdus la alin. (2) al acestuia o nouă literă, lit. g¹); (II) a detaliat modul în care se va face dovada absolvirii celor 10 ore de pregătire practică, și anume printr-o adeverință care se înscrie în Registrul național al cursanților, gestionat de către Autoritatea Rutieră Română, iar informația deținerii acesteia se transmite pe cale electronică Direcției Generale Permise de Conducere și Înmatriculări în vederea introducerii mențiunilor corespunzătoare în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate; (III) a intervenit asupra condiției de a deține de minimum 3 ani permisul pentru categoria de vehicule B astfel încât acest tip de permis să poată fi utilizat și pentru motocicletele cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1, și a redus această perioadă la 2 ani.

27. În acest context, Curtea reține că Președintele României critică modificarea adusă de Parlament în ceea ce privește reducerea perioadei referitoare la deținerea permisului pentru categoria de vehicule B de la 3 ani la 2 ani, apreciind că aceasta reprezintă o modificare a legii, nesolicitată prin cererea de reexaminare și fără a avea legătură cu aceasta. Analizând forma legii trimisă spre promulgare la data de 24 iunie 2023 și forma trimisă spre promulgare la 27 decembrie 2023, Curtea constată că, într-adevăr, legiuitorul a operat o modificare a dispozițiilor legii care nu a fost în mod expres invocată în cererea de reexaminare, dar care este în mod indisolubil legată de normele solicitate a fi reexamineate.

28. Curtea observă că dispozițiile adoptate reglementează, pe lângă dreptul persoanelor care dețin permise de conducere eliberate pentru categoria B de a conduce motociclete care respectă parametrii stabiliți prin textul de lege, condițiile pe care deținătorii acestor permise trebuie să le îndeplinească în mod cumulativ pentru a putea exercita acest drept. Astfel, în varianta inițială (trimisă spre promulgare la data de 24 iunie 2023), deținătorii permiselor trebuiau să aibă vârsta minimă de 24 de ani împliniți, permisul pentru categoria B obținut de minimum 3 ani și să facă dovada absolvirii a 10 ore de pregătire practică în cadrul unei unități autorizate de pregătire a conducătorilor de autovehicule, iar în varianta adoptată în urma reexaminării (trimisă spre promulgare la 27 decembrie 2023) au fost menținute aceleași condiții, cu scurtarea perioadei de deținere a permisului de la 3 ani la 2 ani.

29. Având în vedere cele două forme ale legii, Curtea constată că, *in concreto*, norma în forma modificată după reexaminare nu aduce niciun element de noutate sub aspectul reglementării condițiilor ce trebuie îndeplinite de către deținătorii permiselor de conducere eliberate pentru categoria B pentru ca

aceștia să poată exercita dreptul de a conduce motociclete ce intră în clasa de vehicule încadrate în categoria A1. Curtea reține, așadar, că noua reglementare (în varianta adoptată în urma reexaminării) nu vizează o condiție nouă ce trebuie îndeplinită de deținătorii permiselor de conducere eliberate pentru categoria B, prin urmare nu poate fi considerată o soluție legislativă distinctă, care nu are legătură cu solicitările formulate în cererea de reexaminare.

30. În acest context, Curtea observă că, potrivit expunerii de motive, scopul Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice este circumscris: facilitării condițiilor de obținere a permisului categoria A1 pentru posesorii de permis categoria B, dacă aceștia îndeplinesc o serie de criterii; stabilirii de soluții alternative — precum sprijinirea utilizării de motociclete ușoare prin facilitarea obținerii permisului categoria A1 pentru posesorii de permis categoria B — pentru asigurarea unei mobilități urbane optime la nivelul populației, în condițiile extinderii accelerate a zonelor urbane și a imposibilității adaptării infrastructurii la valorile de trafic pentru autovehicule pe 4 roți; creșterii gradului de mobilitate urbană pentru populație, cu implicații pozitive pentru economie și confort; fluidizării/decongestionării zonelor urbane supraaglomerate; rezolvării problemei parcarilor; determinării unui consum redus de combustibil și reducerii poluării.

31. Totodată, Curtea reține că, potrivit art. 20 alin. (4) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, vârsta minimă pentru obținerea permisului de conducere este de 16 ani împliniți, pentru categoria de vehicule A1 (motociclete cu cilindrul maximă de 125 cm³, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg). În egală măsură, Curtea observă că, potrivit anexei nr. 4¹ — *Plan de învățământ (Anexa la Programa de școlarizare)* la Ordinul ministrului transporturilor nr. 75/2014 privind reglementarea activității de pregătire a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 și 107 bis din 12 februarie 2014, pentru categoria A1 (fără permis de conducere), durata minimă de pregătire practică constă în efectuarea unui număr total de 26 de ore. Așa fiind, Curtea constată că, prin forma legii adoptată ulterior reexaminării, legiuitorul a realizat o corelare a noilor reglementări cu soluția legislativă existentă în actuala reglementare, această formă fiind menită să asigure integrarea organică a noilor dispoziții în ansamblul legislației, precum și punerea lor în acord cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune.

32. De asemenea, Curtea constată că, deși dispozițiile care reglementează condiția referitoare la perioada de deținere a permisului de conducere eliberat pentru categoria B nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare, modificarea conținutului normativ al acestora s-a impus, întrucât ele sunt în mod indisolubil legate de dispozițiile referitoare la celelalte condiții pe care persoanele prevăzute de textul în cauză trebuie să le îndeplinească pentru a putea exercita dreptul de a conduce motociclete cu transmisie automată cu cilindrul maximă de 125 cmc, cu puterea maximă de 11 kW și cu un raport putere/greutate de cel mult 0,1 kW/kg, categoria A1, modificarea unora dintre aceste condiții regăsindu-se în cererea de reexaminare.

33. Având în vedere aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice au fost adoptate cu respectarea art. 77 alin. (2) din Constituție, astfel cum acesta a fost interpretat în jurisprudența Curții Constituționale, și implicit a art. 147 alin. (4) din Constituție referitor la efectele obligatorii ale deciziilor instanței constituționale.

34. În continuare, Curtea reține că *cea de-a doua critică de neconstituționalitate* formulată de Președintele României vizează încălcarea principiului clarității și previzibilității legii de către dispozițiile modificate ca urmare a reexaminării legii. În esență, autorul obiecției de neconstituționalitate apreciază că utilizarea de către legiuitor a unui termen general, precum cel de „experiență”, fără precizarea oricăror alte elemente suplimentare determină neclaritatea dispozițiilor legale.

35. Referitor la standardele de calitate a legii, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa — spre exemplu, prin Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 23 martie 2016, paragrafele 30 și 31, invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, și Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Río Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93 —, că, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută și că una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, s-a arătat că numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, ale căror interpretare și aplicare depind de practică. În acest context s-a constatat că oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal, iar nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Totodată, s-a reținut că, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Pentru acest motiv, s-a statuat că rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor.

36. Curtea constată că sintagma criticată în sesizarea de neconstituționalitate nu poate fi analizată în mod independent față de celelalte prevederi ale actului normativ care reglementează circulația pe drumurile publice sau fără a se ține cont de scopul avut în vedere de legiuitor, care rezultă din interpretarea sistematică a actului normativ (Decizia nr. 70 din 28 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 14 martie 2023, paragraful 46). Astfel, stabilirea înțelesului sintagmei criticate se poate realiza, prin utilizarea unei interpretări sistematice, în contextul ansamblului

41. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că dispozițiile Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

normelor de drept — dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 —, cu care aceasta se află în relație obiectivă. Așa fiind, dispozițiile completatoare nu trebuie privite în mod izolat, ci ca o componentă unitară a ansamblului legislativ ce reglementează circulația pe drumurile publice.

37. Curtea observă că dispozițiile art. 24¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează cazurile în care se eliberează permisele de conducere pentru categoriile prevăzute de actul normativ anterior menționat. Totodată, alin. (2) al dispozițiilor anterior menționate (care urmează să fie completat prin legea criticată) și următoarele reglementează, pe de o parte, dreptul de a conduce vehicule pe drumurile publice pentru posesorii de permise de conducere eliberate pentru categoriile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și, pe de altă parte, situațiile în care aceștia au dreptul de a conduce vehicule încadrate în alte categorii decât cea menționată în permisul de conducere. Astfel, Curtea reține că premisa de la care pornește reglementarea dispozițiilor art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 vizează ipoteza unei persoane care deține un permis de conducere eliberat potrivit legii, textul dându-i acesteia dreptul de a conduce vehicule încadrate în alte categorii decât cea menționată în permisul de conducere.

38. Astfel, Curtea constată că, din conținutul prevederilor legale enunțate anterior și printr-o interpretare sistematică a acestora, se conturează accepțiunea sintagmei „experiență de cel puțin 2 ani de conducere pentru categoria de vehicule B”, în sensul că aceasta se referă la faptul că de la obținerea permisului de conducere pentru categoria B trebuie să fi trecut cel puțin 2 ani. Așa fiind, maniera de reglementare a dispozițiilor legale analizate nu le lipsește pe acestea de claritate, precizie și previzibilitate, înțelesul lor putând fi dedus din interpretarea sistematică a ansamblului normativ cu care acestea se află în relație.

39. De altfel, Curtea observă că soluția legislativă adoptată de legiuitor nu reprezintă o noutate în materia circulației pe drumurile publice, legiuitorul, reglementând, în cadrul dispozițiilor art. 20 alin. (4) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, că „*vârsta minimă pentru obținerea permisului de conducere este de 20 de ani împliniți, dacă persoana are o experiență de cel puțin 2 ani de conducere a motocicletelor din categoria A2*”.

40. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că dispozițiile Legii pentru completarea art. 24¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice respectă exigențele constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 141.524 din 11.04.2024 întocmit de Direcția generală dezvoltare rurală — Autoritate de management pentru Programul național de dezvoltare rurală, precum și schema de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite” — SA 45892 (2016/XA), modificată și completată prin SA 50855 (2018/XA), prin SA 59745 (2020/XA) și prin SA 101988 (2022/XA),

în baza prevederilor:

— Programului național de dezvoltare rurală 2014—2020 (PNDR 2014—2020), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2015) 3.508 din 26 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare;

— fișei intervenției DR-08 — Împăduriri — întreținerea și îngrijirea suprafețelor împădurite de la capitolul 5 — Plăți directe, intervenții de dezvoltare sectorială și rurală specificate în strategie, subcap. 5.3 Dezvoltare rurală Intervenții, secțiunea ENVCLIM(70) — Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, din cadrul Planului strategic PAC 2023—2027 al României, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8.783 din 7 decembrie 2022 de aprobare a planului strategic PAC 2023—2027 al României în vederea unui sprijin din partea Uniunii finanțat de Fondul european de garantare agricolă și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, cu modificările și completările ulterioare, disponibil pe site-ul www.madr.ro;

— art. 62 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2022/2.472 al Comisiei din 14 decembrie 2022 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

— art. 12 și 13 din Regulamentul delegat (UE) nr. 1.172/2022 al Comisiei din 4 mai 2022 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune și aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative aferente condiționalității, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 47 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023—2027, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor:

— art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 27 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Ajutoarele menționate la alin. (2) continuă a fi plătite prin Planul strategic PAC 2023—2027, denumit în continuare PS 2023—2027.”

2. La articolul 5, litera t) se modifică și va avea următorul cuprins:

„t) *costuri standard* — costuri unitare medii la nivel național cuantificate de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură «Marin Drăcea» (ICAS) și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului — ICPA București, calculate pe tip de teren (agricol, neagricol) și forme de relief (câmpie, deal, munte), după caz, iar pentru cererile de plată depuse începând cu anul 2024 reprezintă costuri unitare medii la nivel național cuantificate de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură «Marin Drăcea» (ICAS) și DGDR—AM PNDR din cadrul MADR, pentru:

— elaborarea proiectului tehnic de împădurire;

— realizarea lucrărilor de înființare a plantațiilor, care implică costuri privind plantarea, respectiv costuri cu achiziționarea puieților forestieri, costuri legate în mod direct de plantare, precum și costuri ale altor operațiuni conexe, cum ar fi depozitarea și tratarea puieților cu materiale de prevenție și protecție necesare;

— realizarea lucrărilor de împrejmuire a plantației;

— realizarea lucrărilor de întreținere;

— realizarea lucrărilor de îngrijire;

— acoperirea pierderilor de venit agricol ca urmare a împăduririi terenurilor.

Costurile standard reprezintă valori fixe.”

3. După articolul 21 se introduce un nou articol, articolul 21¹, cu următorul cuprins:

„Art. 21¹. — Valorile costurilor standard menționate la art. 19 și 20 și revizuite în baza art. 21 se aplică pentru cererile de plată depuse de beneficiarii schemei de ajutor de stat începând cu anul 2024, inclusiv pentru plățile prevăzute la art. 1 alin. (2¹), în condițiile prevăzute de prezenta schemă.”

4. După articolul 30 se introduce un nou articol, articolul 30¹, cu următorul cuprins:

„Art. 30¹. — Beneficiarii schemei care dețin exploatații agricole și sunt eligibili pentru orice componentă a Primei 2, ale

căror plăți se încadrează în prevederile art. 1 alin. (2¹), trebuie să respecte normele privind condiționalitatea prevăzute la art. 12 și 13 din Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013, cu modificările și completările ulterioare.”

5. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 31. — Schema se aplică până la data finalizării perioadei de programare 2014—2020, care include și perioada de tranziție aplicabilă pentru PNDR 2014—2020, precum și pe perioada aferentă plăților menționate la art. 1 alin. (2¹).”

6. Articolul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 32. — Valoarea totală a ajutorului de stat acordat în cadrul schemei, angajată pe durata de aplicare a acesteia, este de 15.762.236 euro, echivalentul în lei, la cursul Băncii Centrale

Europene de la 1 ianuarie 2024, respectiv 78.426.580 lei, din care contribuția FEADR 13.110.160 euro, respectiv 65.230.912 lei, iar contribuția națională 2.652.076 euro, respectiv 13.195.668 lei, din care:

a) alocarea financiară prevăzută în PNDR 2014-2020, angajată pe durata de aplicare a acestuia, este de 12.762.236 euro, echivalent în lei la cursul Băncii Centrale Europene de la 1 ianuarie 2024, respectiv 63.499.780 lei, din care contribuția FEADR 10.560.160 euro, respectiv 52.543.132 lei, iar contribuția națională 2.202.076 euro, respectiv 10.956.648 lei;

b) alocarea financiară prevăzută în PS 2023—2027 pentru intervenția DR-08 — Împăduriri — Întreținerea și îngrijirea suprafețelor împădurite, angajată pe durata de aplicare a PS 2023—2027, este de 3.000.000 euro, echivalent în lei la cursul BCE de la 1 ianuarie 2024, respectiv 14.926.800 lei, din care contribuția FEADR 2.550.000 euro, respectiv 12.687.780 lei, iar contribuția națională 450.000 euro, respectiv 2.239.020 lei.”

7. Anexa nr. 1 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Violeta Mușat,
secretar de stat

București, 18 aprilie 2024.
Nr. 149.

ANEXĂ
(Anexa nr. 1 la schemă)

I. Valorile primelor anuale acordate pentru lucrările de împădurire sub forma costurilor standard, aplicabile beneficiarilor fără drept de deducere a TVA, conform legislației naționale aplicabile

EUR/ha	Terenuri agricole			Terenuri neagricole		
	Câmpie	Deal	Munte	Câmpie	Deal	Munte
Prima 1*** (rândul 1 + rândul 2 + rândul 3*)						
1	Proiect tehnic	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**
2	Înființare	7591	4559	4745	7977	4784
3	Împrejmuire	3194	3194	3194	3194	3194
Prima 2**** (rândul 4 ..... 9* + rândul 10 ..... 11* + rândul 12*)						
Lucrări de întreținere (maximum 6 ani)						
4	Întreținere anul 1	2410	2933	1056	2410	2933
5	Întreținere anul 2	4866	3784	2636	4866	3784
6	Întreținere anul 3	3396	2861	2501	3396	2861
7	Întreținere anul 4	1898	1699	223	1898	1699
8	Întreținere anul 5	1898	947	223	1898	947
9	Întreținere anul 6	1321	947	111	1321	947
Lucrări de îngrijire (2 ani)						
10	Îngrijire 1	319	319	389	319	319
11	Îngrijire 2	389	389	534	389	389
Compensații pentru acoperirea pierderilor de venit agricol (12 ani)						
12	Marja netă standard	439	439	439	—	—

* În funcție de anul de aplicare și/sau de solicitarea beneficiarului.

** În cadrul formulei de la art. 19 se va utiliza valoarea de 1.700 euro pentru componenta VB și valoarea de 17.674 euro pentru componenta VM.

*** În cazul plăților prevăzute la art. 1 alin. (2¹) costurile de refacere a plantației se acordă dacă pierderile de puiți sunt mai mari de 20%, dar mai mici de 80%.

**** În cazul plăților prevăzute la art. 1 alin. (2¹) costurile de întreținere a plantației din primul sau cel de-al doilea an, afectată de factori biotici sau abiotici, se acordă dacă pierderile de puiți sunt mai mari de 20%, dar mai mici de 80%, cu respectarea prevederilor art. 13 lit. b).

II. Valorile primelor anuale acordate pentru lucrările de împădurire sub forma costurilor standard, aplicabile beneficiarilor cu drept de deducere a TVA, conform legislației naționale aplicabile

EUR/ha		Terenuri agricole			Terenuri neagricole		
		Câmpie	Deal	Munte	Câmpie	Deal	Munte
Prima 1*** (rândul 1 + rândul 2 + rândul 3*)							
1	Proiect tehnic	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**	Conform formulei de la art. 19**
2	Înființare	6379	3831	3987	6703	4020	4176
3	Împrejmuire	2685	2685	2685	2685	2685	2685
Prima 2**** (rândul 4—9* + rândul 10—11* + rândul 12*)							
Lucrări de întreținere (maximum 6 ani)							
4	Întreținere anul 1	2025	2465	887	2025	2465	887
5	Întreținere anul 2	4089	3180	2215	4089	3180	2215
6	Întreținere anul 3	2854	2404	2102	2854	2404	2102
7	Întreținere anul 4	1595	1428	187	1595	1428	187
8	Întreținere anul 5	1595	796	187	1595	796	187
9	Întreținere anul 6	1110	796	93	1110	796	93
Lucrări de îngrijire (2 ani)							
10	Îngrijire 1	268	268	327	268	268	327
11	Îngrijire 2	327	327	449	327	327	449
Compensații pentru acoperirea pierderilor de venit agricol (12 ani)							
12	Marja netă standard	439	439	439	—	—	—

* În funcție de anul de aplicare și/sau de solicitarea beneficiarului.

** În cadrul formulei de la art. 19 se va utiliza valoarea de 1.429 euro pentru componenta VB și valoarea de 14.852 euro pentru componenta VM.

*** În cazul plăților prevăzute la art. 1 alin. (2¹) costurile de refacere a plantației se acordă dacă pierderile de puieți sunt mai mari de 20%, dar mai mici de 80%.

**** În cazul plăților prevăzute la art. 1 alin. (2¹) costurile de întreținere a plantației din primul sau cel de-al doilea an, afectată de factori biotici sau abiotici, se acordă dacă pierderile de puieți sunt mai mari de 20%, dar mai mici de 80%, cu respectarea prevederilor art. 13 lit. b).

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN
privind ieșirea din vigoare a unui tratat internațional

În temeiul art. 34 alin. (5) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și al art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Articol unic. — La data de 12 martie 2024 a ieșit din vigoare, cu efecte depline, Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și

energie electrică din România și Republica Moldova, semnat la Chișinău la 21 mai 2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 712/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 11 septembrie 2015.

Ministrul afacerilor externe,
Luminița-Teodora Odobescu

București, 10 aprilie 2024.
Nr. 660.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN**privind intrarea în vigoare a unor tratate internaționale**

În temeiul art. 25 alin. (9) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și al art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare, constatând că au fost îndeplinite condițiile pentru intrarea în vigoare a tratatelor internaționale enumerate mai jos,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — La 12 martie 2024 a intrat în vigoare Memorandumul de înțelegere dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din România și Republica Moldova, semnat la Chișinău la 11 decembrie 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 170/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 8 martie 2024.

Art. 2. — La 20 martie 2024 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii India privind dobândirea, pe bază de reciprocitate, a drepturilor de proprietate asupra terenurilor pentru buna funcționare a misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare, semnat la New Delhi la 31 ianuarie 2023, ratificat prin Legea nr. 41/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 12 martie 2024.

Art. 3. — La 14 aprilie 2024 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii India privind cooperarea în domeniul apărării, semnat la New Delhi la 28 martie 2023, ratificat prin Legea nr. 352/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1090 din 4 decembrie 2023.

Art. 4. — La 27 aprilie 2024 va intra în vigoare pentru România Acordul dintre statele părți la Convenția de cooperare polițienească pentru Europa de Sud-Est privind schimbul automat de date ADN, date dactiloscopice și date privind înmatricularea vehiculelor, semnat de partea română la Viena la 13 septembrie 2018, ratificat prin Legea nr. 339/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 13 noiembrie 2023.

Art. 5. — La 27 aprilie 2024 va intra în vigoare pentru România Acordul de implementare a Acordului dintre statele părți la Convenția de cooperare polițienească pentru Europa de Sud-Est privind schimbul automat de date ADN, date dactiloscopice și date privind înmatricularea vehiculelor, semnat de partea română la Viena la 13 septembrie 2018, la care România a aderat prin Legea nr. 339/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 13 noiembrie 2023.

Art. 6. — La 1 iunie 2024 va intra în vigoare Aranjamentul administrativ, semnat la 22 iulie 2022 la Podgorica, de aplicare a Acordului dintre România și Muntenegru în domeniul securității sociale, semnat la 22 iulie 2022 la Podgorica, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 209/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 18 martie 2024.

Art. 7. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul afacerilor externe,
Luminița-Teodora Odobescu

București, 15 aprilie 2024.
Nr. 684.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN**privind modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 1.472/2018 pentru aprobarea cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară**

Având în vedere Referatul Direcției transport naval nr. 46.438/2.259 din data de 27.12.2023 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 1.472/2018 pentru aprobarea cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară,

ținând cont de prevederile:

— art. 2 din Legea nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005;

— art. 16 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite prezentul ordin.

Art. I. — Ordinul ministrului transporturilor nr. 1.472/2018 pentru aprobarea cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 și 844 bis din 4 octombrie 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene se modifică și va avea următorul cuprins:

„Prezentul ordin transpune Directiva (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 septembrie 2016 de stabilire a cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, de modificare a Directivei 2009/100/CE și de abrogare a Directivei 2006/87/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 252 din 16 septembrie 2016, așa cum a fost rectificată prin rectificarea publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 181 din 5 iulie 2019, așa cum a fost modificată prin Directiva delegată (UE) 2018/970 a Comisiei din 18 aprilie 2018 de modificare a anexelor II, III și V la Directiva (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 174 din 10 iulie 2018, prin Regulamentul delegat (UE) 2019/1.668 al Comisiei din 26 iunie 2019 de modificare a Directivei (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 256 din 7 octombrie 2019, prin Regulamentul delegat (UE) 2021/1.308 al Comisiei din 28 aprilie 2021 de modificare a anexelor I și II la Directiva (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește modificarea listei căilor navigabile interioare ale Uniunii și a cerințelor tehnice minime aplicabile construcțiilor navale, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 284 din 9 august 2021, precum și prin Regulamentul delegat (UE)

2023/2.477 al Comisiei din 30 august 2023 de modificare a Directivei (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește clasificarea căilor navigabile interioare ale Uniunii și cerințele tehnice minime aplicabile construcțiilor navale, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, 2023/2.477 din 7.11.2023.”

2. La anexa nr. 2 „Cerințe tehnice minime aplicabile construcțiilor navale care navighează pe căile navigabile interioare din zonele 1, 2, 3 și 4”, partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cerințele tehnice aplicabile construcțiilor navale sunt cele stabilite în standardul ES-TRIN 2023/1, după cum urmează:”.

3. La anexa nr. 2, cuprinsul, capitolele 1, 3, 7—10, 13, 15, 19, 21, 26—30 și 32—33, anexele nr. 2, 3, 4, 5 și 8 la standardul tehnic, precum și instrucțiunile pentru aplicarea standardului tehnic ESI-I-1, ESI-I-2, ESI-II-4, ESI-II-5, ESI-II-9, ESI-II-11, ESI-II-12, ESI-III-1, ESI-III-2, ESI-III-4, ESI-III-7, ESI-III-8, ESI-III-11 și ESI-IV-1 se modifică și se completează conform „Sumarului modificărilor între ES-TRIN 2021/1 și 2023/1”, adoptate pe data de 14.12.2023 de către Comitetul european pentru elaborarea de standarde în domeniul navigației interioare, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

4. În tot cuprinsul ordinului, trimiterile la anexa nr. 1 sunt cele prevăzute la anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2023/2.477 al Comisiei din 30 august 2023 de modificare a Directivei (UE) 2016/1.629 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește clasificarea căilor navigabile interioare ale Uniunii și cerințele tehnice minime aplicabile construcțiilor navale.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin-Mihai Grindeanu

București, 19 aprilie 2024.
Nr. 996.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 562306